

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фінансів

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор,
член-кореспондент НАН України

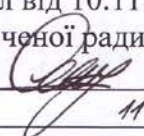

Поляков М.В.
« 2 » _____ 2016 р.

«УЗГОДЖЕНО»
Проректор з науково-педагогічної роботи

Чернецький С.О.
« 1 » _____ 2016 р.

ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИРОБУВАННЯ
ДЛЯ ВСТУПУ НА ОПІ МАГІСТРА/СПЕЦІАЛІСТА
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ
072 – ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ
(освітня програма «Фінанси і кредит»)

Розглянуто на засіданні
Вченої ради економічного факультету
(протокол від 10.11.2015 р. №4)
Голова Вченої ради

С.О. Смирнов
« 10 » _____ 2015 р.

Дніпропетровськ
2015

ВСТУП

Вивчення економічних дисциплін фінансового спрямування ставить за мету формування у майбутніх фахівців з фінансів і кредиту професійного мислення, що спирається на глибоке знання економічних законів, теоретичних та практичних засад, що стосуються функціонування фінансово-кредитної системи та регламентації фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємництва.

Підготовлений фахівець повинен, використовуючи знання, набуті в процесі вивчення економічних дисциплін та практики, за допомогою наукової літератури, статистичного та довідкового матеріалу. Також підготовлений фахівець повинен вміти використовувати у практичній діяльності знання з теорії фінансів, грошей, кредиту, організації грошово-кредитного регулювання, державних фінансів, міжнародних фінансів, фінансів підприємств, інвестування, страхування, фінансових ринків, банківської системи, а також демонструвати знання законодавчих та нормативно-правових основ побудови фінансової, бюджетної, податкової систем та дотримуватися у своїй діяльності положень законодавства України.

Володіючи знаннями з економічних дисциплін та використовуючи ресурси мережі Інтернет, майбутній фахівець може показати навички критично оцінювати цілі фінансової системи та національної економіки в цілому, а також основні шляхи їх досягнення. Засновуючись на здобутих знаннях закономірностей розвитку економіки, фахівець повинен вміти проаналізувати пріоритетні напрямки інтеграції України в сучасну міжнародну фінансову систему.

Завдання вступного фахового випробування включають 25 тестів закритого типу на виявлення теоретичної та практичної підготовки студентів у межах вимог щодо рівня «бакалавр». У тестовому питанні пропонується чотири відповіді, вірною з яких є лише одна.

Перелік дисциплін, за якими будуть атестуватися студенти наступний:

1. Економічна теорія.
2. Історія фінансової думки.
3. Фінансове право та фінансова політика.
4. Фінанси страхових організацій.

Час на виконання завдання – 120 хвилин. У кожному білеті 25 тестів. Відповідь на кожен тест оцінюється у 4 бали. Максимальна кількість балів – 100.

РОЗДІЛ 1 ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Тема 1. Політична економія.

Предмет і метод політичної економії. Економічні потреби і інтереси. Виробництво матеріальних благ і послуг. Продукт і характер праці. Соціально-економічний устрій суспільства. Економічна система та закони її розвитку. Товарна форма організації виробництва. Товар і гроші. Ринок, його суть і функції. Моделі ринку. Конкуренція і ціноутворення. Підприємство як товаровиробник. Валовий дохід і прибуток. Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. Форми прибутку, процент і рента. Фінансова система країни. Суспільне відтворення і його основні форми. Суть і структура світового господарства. Форми міжнародних економічних відносин.

Тема 2. Мікроекономіка.

Предмет і метод мікроекономіки. Теорія граничної корисності. Поведінка споживача. Попит, пропозиція, їх взаємодія. Мікроекономічна модель підприємства. Ринок досконалої конкуренції. Монопольний ринок. Олігополія та монополістична конкуренція. Ринки факторів виробництва.

Тема 3. Макроекономіка.

Макроекономіка як наука. Макроекономічні показники в системі національних рахунків. Економічна динаміка. Ринок праці. Інфляційний механізм. Товарний ринок та економічна рівновага. Споживання, заощадження, інвестиції. Сукупні витрати і ВВП. Грошовий ринок. Зовнішньоекономічна діяльність. Економічне зростання і його чинники.

Тема 4. Історія економічних вчень.

Економічне вчення меркантилізму. Економічне вчення фізіократів. Класична політична економія. Економічне вчення К. Маркса. Формування та суть неокласичної економічної теорії. Зародження та особливості інституціоналізму. Кейнсіанство: його сутність та еволюція. Неоконсервативна критика кейнсіанства. Неолібералізм. Сучасний неінституціоналізм та його особливості.

РОЗДІЛ 2 ІСТОРІЯ ФІНАНСОВОЇ ДУМКИ

Тема 1. Фінансова думка Стародавнього світу і Середньовіччя.

Фінансова думка Стародавнього Сходу. Фінансова думка античного світу. Фінансова думка Середньовіччя.

Тема 2. Зародження фінансової думки у XV-XVIII ст.

Зародження і ранній етап розвитку фінансової науки. Другий етап розвитку фінансової науки.

Тема 3. Камералісти і класики.

Німецька школа камералістики. Класична фінансова школа.

Тема 4. Розвиток фінансової науки у XIX ст.

Фактори розквіту фінансової науки. Німецька школа. Напрямки фінансової науки у XIX ст. Теорія оподаткування Д. Мілля. Неокласична фінансова школа. К. Віссель: одностайність і інституціональна симетрія. Хвиля кейнсіанської революції.

Тема 5. Еволюція неокласичних ідей. Неолібералізм.

Англійський неолібералізм. Німецький неолібералізм. Французький неолібералізм.

Тема 6. Монетаризм. Неокласичне відродження.

Теорія монетаризму. Теорія раціональних очікувань у фінансовій політиці. Теорія «економіки пропозиції».

Тема 7. Сучасна світова наукова фінансова думка.

Теорія суспільного добробуту. Теорія суспільного вибору. Теорія суспільних благ. Теорія державних підприємств. Теорія місцевих бюджетів. Теорія оптимального оподаткування. Теорія сфери поширення податків. Економічна теорія конституції та правил прийняття рішень. Економічна теорія демократії.

РОЗДІЛ 3

ФІНАНСОВЕ ПРАВО ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Тема 1. Фінансове право як наука.

Фінансове право та наука фінансового права. Особливості фінансів як правової категорії. Правові принципи фінансової діяльності держави.

Тема 2. Загальна характеристика фінансового права.

Предмет фінансового права та методи фінансово-правового регулювання. Фінансове право в системі права України. Система та джерела фінансового права.

Тема 3. Фінансово-правові норми та фінансово-правові відносини.

Фінансово-правові норми: зміст, особливості та види. Фінансові правовідносини: зміст та особливості. Суб'єкти фінансового права та фінансових правовідносин.

Тема 4. Правові засади фінансової діяльності держави.

Правове становище та функції органів державної влади у сфері фінансової діяльності держави. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері фінансової діяльності. Бюджетне право та бюджетні правовідносини. Бюджетне

законодавство. Податкове право. Податкові правовідносини: особливості та види. Правове регулювання грошового обігу в Україні.

Тема 5. Фінансова політика як предмет діяльності держави.

Фінансова політика як інструмент регулювання економіки. Зміст і сфери застосування фінансової політики. Види фінансової політики.

Тема 6. Механізм реалізації фінансової політики.

Методи реалізації фінансової політики. Інструменти реалізації фінансової політики. Регіональна фінансова політика.

Тема 7. Сучасна фінансова політика України.

Особливості сучасного економічного розвитку України та побудови фінансової політики. Фінансова політика у сфері регулювання грошового обігу. Бюджетна політика. Податкова політика. Політика регулювання розвитку реального сектору економіки. Зовнішня фінансова політика. Інвестиційна політика.

РОЗДІЛ 4 ФІНАНСИ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Тема 1. Сутність фінансів страховика та особливості їх організації.

Страхова компанія як суб'єкт підприємницької діяльності і специфічна фінансова установа. Сутність фінансів страхових організацій та необхідність їх державного регулювання. Фінансові ресурси страховика. Специфіка формування капіталу страхової компанії.

Тема 2. Грошові надходження страховиків.

Сутність грошових надходжень страховиків та їх класифікація. Страхові премії як головне джерело надходжень страхової організації від операційної діяльності. Інші надходження страховиків від операційної діяльності. Грошові надходження страховиків від інвестиційної та фінансової діяльності.

Тема 3. Страхові резерви, їх склад та порядок формування.

Поняття страхових технічних резервів із загального страхування та їх склад. Резерви премій та методи їх формування. Резерви збитків та методи їх формування. Інші види технічних резервів та методи їх формування. Поняття резервів із страхування життя та їх склад. Порядок розрахунку резервів довгострокових зобов'язань. Резерви належних виплат страхових сум.

Тема 4. Розміщення страхових резервів.

Необхідність державного регулювання розміщення коштів страхових резервів та його зміст. Принципи розміщення коштів страхових резервів. Нормативи розміщення та інвестування коштів страхових технічних резервів страховиків, що

здійснюють загальне страхування. Нормативи розміщення та інвестування коштів страхових технічних резервів страховиків, що здійснюють страхування життя.

Тема 5. Прибуток страховика, його формування та розподіл.

Сутність прибутку страхової організації та його складові. Порядок визначення прибутку від страхової діяльності. Розподіл прибутку страховика.

Тема 6. Оподаткування страховиків.

Система оподаткування страхових організацій в Україні. Оподаткування страховиків податком на прибуток. Декларація з податку на доходи (прибуток) страховика та її зміст.

Тема 7. Оцінки фінансового стану страховика.

Поняття фінансового стану страховика. Фінансова надійність страховика та чинники, що її забезпечують. Оцінка платоспроможності страхової організації. Показники оцінки фінансового стану страховика.

ЛІТЕРАТУРА

1. А.С. Гальчинський, П.С. Єщенко, Ю.І. Галкін. Основи економічних знань: Навч. посібник – К. : Вища школа, 1998.- 544 с.
2. Г. І. Башнянин, П.Ю. Лазур, В. С. Медведєв. Політична економія : Підручник. – К.: Ніка – Центр Ельга, 2000. – 527 с.
3. Общая экономическая теория (политэкономия). Под. ред. Видяпина В.И., Журавлевой Г.П.- М., 1995. – 648 с.
4. Основи економічної теорії. /За ред. С.В. Мочерного. – Тернопіль: Тарнекс, 1993 7.
5. Геблер І. Макроекономіка. Навч.посібник. - К.: НМК ВО, 1993. – 129 с.
6. Основи економічної теорії: політекономічний аспект. За ред. Г. Климка, В. Нестеренка. - К., 1997. – 733 с.
7. Основы экономической теории: политэкономический аспект: Учебник / Отв. ред. Г.Н. Климко.- 3-е изд., перераб. и доп. – К.: Знания – Прес, 2001.- 646с.
8. Політична економія: Навч. посібник / К.Т. Кривенко, В.С. Савчук, О.О. Беляєв та інш. – К.: КНЕУ, 2001. – 508 с.
9. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика. Пер. с англ. 11 изд.- К.: ХаГар, 2000. – 785 с.
10. Долан Э.Дж. Линдсей Д. Микроэкономика. Пер. с англ. В. Лукашевича и др. Под общ. ред. Б. Лисовика, В. Лукашевича. – СПб.: АО “Санкт-Петербург оркестр”, 1994. – 447 с.
11. Мікроекономіка и макроекономіка: Підручник. У 2-х ч. / Під ред. С. Будаговської. – К.: Вид-во “Основи”, 2001. – 517 с.
12. Нуреев Р.М. Курс микроэкономики: Учебник для вузов. – М.: Изд. группа НОРМА-ИНФРА - 1998. – 572 с.
13. Овчинников Г.П. Микроэкономика. Макроекономика. Т. 1. – Санкт-Петербург: изд-во Михайлова В.А., 1997. – 751 с.
14. Общая экономическая теория (политэкономия). Учебник под общ. ред. В.И. Видяпина, Г.Л. Журавлевой. - М.: ПРОМО-Медиа, 1995.
15. Ястремський О.І., Гриценко О.Г. Основи мікроекономіки: Підручник. – К.: Знання, 1998. – 714 с.
16. Історія економічних вчень: підручник / за ред. Тарасевича В. М., Петруні Ю. Є. - К. : "Центр учбової літератури", 2013. - 352 с.
17. Шевченко О.О. Історія економіки та економічної думки: сучасні економічні теорії: Навч. посіб. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 280 с.
18. Юхименко П.І., Федосов В.М., Лезебник Л.Л. та ін. Теорія фінансів: Підручник / За ред. Проф. В.М. Федосова, С.І. Юрія. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.
19. Юхименко П.І. Історія економіки та економічної думки : підручник / П.І. Юхименко, П.М. Леоненко. — К.: Знання, 2011. — 646 с.
20. Історія економічних вчень : навч. посіб. / Золотих І. Б. - К. : "Центр учбової літератури", 2013. - 186 с.
21. Бандурка О. М. Податкове право: Підручник/ О. М. Бандурка, В. Д. Понікаров, С. М. Попова. – 2012. – 388 с.

22. Бюджетний кодекс України, прийнятий Верховною Радою України 21.06.01 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001.- №37-38.- Ст.189.
23. Воронова Л.К. Фінансове право України: Підручник. – К.: Прецедент; Моя книга, 2006. – 448 с.
24. Воронова Л. К. Фінансове право України: Підручник/ Л. К. Воронова. – 2009. – 420 с.
25. Гетманцев Д. Держава як сторона фінансово-правового зобов'язання // Право України. – 2010. - № 8. – С. 130-136.
26. Господарський кодекс України (гл.35 «Особливості правового регулювання фінансової діяльності»), прийнятий 16.01.03 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003.- №№18, 19-20, 21-22.- Ст.144.
27. Конституція України прийнята 26.06.2006 р. Із змінами внесеними згідно із Законом №2222 від 08.12.2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141., Відомості ВРУ. – 2005. – №2. – Ст. 44.
28. Костюченко О. А. Банківське право: Підручник. – 2011. – 360 с.
29. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. [Електрон. ресурс]// Режим доступу – zakon.rada.gov.ua/go/2755-17 [Загол. з екрану].
30. Базилевич В.Д. Страхова справа : [підручник] / К. С. Базилевич. – 6-е вид., стер. – К. : Знання, 2011. – 351 с.
31. Кропельницька С. О. Фінанси страхових організацій: навчально-методичний посібник для студентів напряму підготовки «Фінанси і кредит»/ Кропельницька С. О. – Івано-Франківськ, ПП Бойчук А.Б. – 2013. – 300 с.
32. Кропельницька С.О., Вусятицька М.П. Методичні матеріали щодо змісту та організації самостійної роботи студентів, поточного і підсумкового контролю їх знань з дисципліни —Фінанси страхових організацій II. – [Вид. 3-е, перероб. та доп.] – Івано-Франківськ, ПП Бойчук А.Б. – 2013. – 71 с.
33. Практикум зі страхування: навч. посіб. / [Базилевич В.Д., Пікус Р.В., Приказюк Н.В. та ін.] ; за ред. Базилевича В.Д. – К. : ВПЦ «Київський ун-т», 2010. – 479 с.
34. Страхові послуги: підручник. У 2 ч. Ч. 1 / [Пікус Р.В., Приказюк Н.В., Моташко Т.П., Лобова О.М., Нечипоренко В.І., Тлуста Г.Ю., Шолойко А.С. та ін.]; За ред. В.Д. Базилевича – К.: Логос, 2014. – 496 с.

Шкала оцінювання успішності студентів

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	задовільно
60-63	E	
0-59	FX F*	незадовільно з неможливістю повторного складання

СТРУКТУРА БІЛЕТУ

на додаткове вступне випробування
до вступу на ОПШ магістра

Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара
за спеціальністю 8.(7).072 – Фінанси, банківська справа та страхування (освітня
програма – фінанси і кредит) для осіб, що здобули кваліфікацію «бакалавр» за
іншими галузями знань

1. На виконання тестового завдання відведено 120 хвилин.
2. Тест складається з 25 тестових завдань закритого типу.

Структура білету

Зміст	Максимальна кількість балів
Тестова частина	100
– розділ 1 – Економічна теорія – 10 питань по 4 бали за правильну відповідь;	40
– розділ 2 – Історія фінансової думки – 5 питань по 4 бали за правильну відповідь	20
– розділ 3 – Фінансове право та фінансова політика – 5 питань по 4 бали за правильну відповідь	20
– розділ 4 – Фінанси страхових організацій – 5 питань по 4 бали за правильну відповідь	20

3. Завдання мають тільки **ОДНУ ПРАВИЛЬНУ ВІДПОВІДЬ**.
4. Кількість розділів та чисельність питань – визначає кафедра.
5. Тести наведені в таблиці, приклад якої наведено нижче.

1.	Формулювання питання	a	b	c	d
	a) варіант відповіді 1;				
	b) варіант відповіді 2;				
	c) варіант відповіді 3;				
	d) варіант відповіді 4.				

Завідувач кафедрою фінансів,
Доц., д. е. н.

Грабчук О. М.